

Lille communiceert over nieuwe snelheidsregime © Lille

Proefopstelling **SNELHEIDSREGIME**

Hoge snelheden op lokale wegen zorgen voor moeilijkere oversteekbaarheid voor voetgangers, fietsers en ook voor automobilisten. Ze verhogen het risico op ongevallen en de ernst van de lichamelijke letsels. De snelheid moet passen bij het wegbeeld, de functies langs de weg en het gebruik door voetgangers en fietsers.

Deze fiche geeft specifieke aandachtspunten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een aanpassing van het snelheidsregime als proefopstelling. Het gaat om een aanpassing op een wegvak, niet om de invoering van een zonale snelheidsbeperking. Deze fiche richt zich op snelheidsverlagingen op lokale wegen, niet op bovenlokale wegen. Daarnaast is er een fiche Proefopstelling Algemene aanbevelingen. Beide fiches zijn opgebouwd volgens dezelfde indeling waardoor je makkelijk meer informatie kunt vinden.

Vorbereiding

Motiveer je keuze voor een snelheidsverlaging:

- Doelstellingen uit het mobiliteitsplan realiseren over veiligheid, categorisering en verblijfsgebieden.
- Een gemeentelijk snelheidsplan uitvoeren.
- Een verblijfsgebied of autoluwe buurt realiseren.
- Reageren op klachten, bijvoorbeeld over hoge snelheid, of analyse van verkeersongevallen.
- Een integraal veiligheidsbeleid uitvoeren, dat ook inzet op gedragsbeïnvloeding en handhaving.

Bepaal wat je wil leren uit de proefopstelling:

- Is het resultaat een effectieve snelheidsverlaging?
- Zijn er bijkomende ontwerpmaatregelen nodig om de ingreep leesbaar en doeltreffend te maken?
- Is er extra sensibilisering en handhaving nodig?
- Welke voordelen en welke hinder ervaren omwonenden en gebruikers?

Uitvoering

Bepaal het **concrete wensbeeld**:

- een snelheidsregime dat past bij de functie van de weg, bijvoorbeeld een erftoegangsweg = 30 km/u
- een bijpassend leesbaar wegbeeld
- de nodige infrastructuraanpassingen

Voer uit met de wettelijke **verkeerssignalisatie** en aanvullende informatie voor een goed begrip:

- Breng op belangrijke aanrijroutes voorsignalisatie en informatiepanelen aan.
- Zorg voor goed zichtbare en begrijpelijke borden bij de maatregel zelf. Minimaliseer het aantal.
- Zorg voor een aanvullend verkeersreglement.
- Verspreid via diverse kanalen informatie over de locatie van het gewijzigd snelheidsregime.

Overweeg om dit uit te voeren door de afgebakende **bebouwde kom** te wijzigen en zo van 70 km/u naar 50 km/u te gaan. Dit omvat dan meteen meer juridische verschillen zoals aangepaste voorrangregels.

Pas het wegbeeld zo nodig aan met tijdelijke **snelheidsremmende** maatregelen:

- asverschuivingen of wegversmallingen met bloembakken, paaltjes, ...
- verkeersdrempels zoals rijbaankussens of modulaire elementen.
- markeringen zoals een visueel plateau op een kruispunt of attentieverhogende maatregelen.

Antwerpen markeert woonerven eerst met tijdelijke elementen en markeringen op de weg. © TRIDÉE

Maak de overgang tussen snelheidsregimes leesbaar door tijdelijke **poorteffecten**. Zo geef je bestuurders een signaal dat ze een ander soort gebied in- of uitrijden zodat ze spontaan hun snelheid aanpassen:

- Situeer poorten met snelheidsovergangen aan kruispunten of op wegvakken waar de omgeving ook leesbaar verandert, zoals het begin van aaneengesloten bebouwing.
- Doorbreek de rechtlijnigheid door markering of een visuele versmalling.
- Versmal met voetpaduitstulping of objecten.
- Accentueer met groen, zoals bloembakken.
- Verander het materiaal of de kleur van het wegdek.

Bepaal met de politie een **handhavingsstrategie**:

- toezicht en bemande of onbemande camera's
- bij overtredingen, waarschuwingen of boetes
- welke tijdsinzet en intensiteit
- hoe communiceren

Ondersteun met **sensibilisering**

- Plaats preventief oplichtende snelheidsborden.
- Moedig aan met borden 'merci om trager te rijden'.
- Schakel bewoners in, deel bijvoorbeeld sensibiliseringsmateriaal uit zoals raamposters.

GROOT GENOEG ?

Essen zet hele grote verplaatsbare doeken elke paar weken op een andere locatie.
© Essen

Evaluatie

Ga na of de nieuwe snelheid goed wordt begrepen en opgevolgd:

- Meet of de snelheden dalen en weggebruikers de limiet respecteren.
- Observeer veranderingen in gedrag, oversteekbewegingen, conflicten, ...
- Onderzoek knelpunten bij de maatregelen.

Heeft de nieuwe inrichting de gewenste effecten?

- Wordt de omgeving veiliger en leefbaarder?
- Ervaren voetgangers en fietsers de voordelen?
- Welke voordelen en hinder ervaren bewoners en specifieke gebruikers?
- Effecten op de subjectieve onveiligheid?
- Zijn er effecten op de verkeersdoorstroming?

Neem een onderbouwde en transparante **beslissing**: behouden, aanpassen, niet behouden.

Meer info

Team Verkeersveiligheid
Provincie Antwerpen
03 240 66 13
verkeersveiligegemeente@provincieantwerpen.be

Een gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid steunt op vijf pijlers:

- beleid en organisatie
- educatie en communicatie
- infrastructuur
- handhaving
- monitoring en evaluatie

Deze infofiche gaat over de pijler **infrastructuur** en is een onderdeel van de infofiches verkeersveiligheid voor gemeenten. Kijk voor alle infofiches op www.provincieantwerpen.be, Q infofiches verkeersveiligheid.